...rum est. intelligite. Non quod intrat i[n os]
...la malicia cordis exp[er]ientia — sed quod
coinquinat hominem. Tunc
...ex ore hoc coinquinat hominem.
accedentes discipuli eius dixerunt
quorum religio est in labiis
...scis quia pharisei audito hoc u[er]bo
scandalizati sunt. At ille respondens
ait. Omnis plantatio quam non
...in illis cupiditas aut consilium
plantavit pater meus celestis er
...terna iudicii
adicabitur. Sinite illos ceci sunt et
duces cecorum. cecus autem si ceco du
...na non solum sibi non — catum prestet
...spiciunt sed et aliosi — ambo in foveam ca
...cipitium trahunt — dunt. respondens
Quod aperte dictum est, pu... —
...tant apostoli parabolam — autem petrus dixit ei. edissere nobis
...mistica esset in hac intelligentia.
parabolam istam. At ille dixit. ad
...reprehensione — spiritualis misticum quod est proprie dictum.
huc et vos sine intellectu estis. non
intelligitis quia omne quod in os intrat
in ventrem vadit et in secessum
...digestiones. — vita turpia vel necessaria
emittitur. que autem procedunt de ore
...de cordis iniudicia
de corde exeunt et ea coinquinant
hominem. de corde enim exeunt cogitati
ones male homicidia adulteria for
nicationes furta falsa testimo
...ritus latentia
nia. blasphemie. hec sunt que co
...certiora et
inquinant hominem non lotis ma

conditionum

...sticis observationum eruditur
cum in discernendis cibis religio pu
tetur
Aut non timeo invidia ob con
cupiditatis.
Tunc accedentes pharisseorum magna est
religio in labiis quia audito uerbo
hec scandalizati sunt indignati
sunt.
Scandalizati sunt. scandalon
et scandalum grece nos offendicu
lum vel ruinam vel inpactionem
pedis possumus dicere. unde qui scan
dalizavit aliquem id est occasionem
ruine dederit.
Doctores cum sequacibus suis qui
non habent fundamentum Christum. con
figentes invenias.
Permittite suo arbitrio quia
inrevocabiles sunt. unde et paulus
hereticum ho. post primam et secundam correctio
nem devita.
Vitiosus est auditor qui vel obscu
ra manifeste vel manifeste dicta
obscure vult intelligere.
Ceci traditionibus tenebrosi lu
ce mandatorum dei privati.
Inquinatum cogitatione magis
quam aut sorditate ciborum.
Non enim a diabolo inmittuntur
sed ex propria voluntate nascuntur
diabolus enim incentor est non auctor
quia nec interiora nisi per signa ex
gestus novit.
Non lotis manibus. Spiritualia dicta Christi pha
rium de cordis et corporis castiga
tione ut hec. lavamini mundi
es. pharisei carnaliter de solo cor
pore accipiebant. quod vanum est et fictum;
Relictis calumpniatoribus intrat
fines tyri et sidonis ut filiam libe
ret et per fidem gentilis femine
perfidiam scribarum argueret.

Ophördt Och
Utgifft på ulsk...
Gårdt Pro
Anno 1552

Relictis calumpniatoribus ſignificat quod poſt reſurrectionem relicturus eſſet perfidiam iudeorum per predicationem iturus ad gentes

Et ecce mulier cha. Item marcus dicit ubi ait ihesum fuiſſe in domo cum mulier uenit. Matheus per iſta illa. Dimitte eam quia clamat poſt nos. Innuit quod poſt ambulantem ihesum proſecuta eſt. uenit ergo mulier in domum ubi erat ihesus. ſed quia matheus ait non reſpondit ei uerbum dedit intelligere quia ambo tacuerunt et in ſilentio egreſſi tunc eſſe ihesum et ita cetera conteriſ tur que in nullo diſcordant.

Per filiam uero nouit uocare fideles ad chriſti incarnationem confitens rogat pro filia id est pro populo ſuo nondum credente ut ipſi a ſtra ude diaboli abſoluantur uel filia eſt anima uel conſcientia cuiuſlibet nutrita ecclesia in diabolo male uexata pro qua mater eccleſia rogat uel ipſe homo pro ſedata conſcientia.

Qui non reſpondit ei uerbum non de ſuperbia ſed ne ſit contrarius ſue ſue ſententie: mittam gentium ne aperiret eis unitate calumpniis iudeorum. gentium a ſa lus paſſionis et reſurrectionis tempore ſeruatur.

Miſtice qui non reſpondit ad primam petitionem eccleſie dominus ſalutem anime differt dare non eſt deſperandum uel a petendo ceſſandum ſed magis precibus inſiſtendum et ad teum et ad ſanctos donec orent pro eccleſia et tunc perficietur oratio.

Non ſum miſſus quaſi dicat prius oportet me ſacramentum mei aduentus complere in iudeis et ſic adducere alias oues et hec de ſigno petitionem huius differendo.

nibus manducare non coinquinat hominem. Et egreſſus inde ie

(id est ſunt ciuitates gentilium.)
ſus ſeceſſit in partes tyri et ſidoniſ

(id est eccleſia de gentibus) (id est a priſtina conuerſatione)
Et ecce mulier chananea a fini

(id est per fidem uenit nouitela)
bus illis egreſſa clamabat dicens

(mater filius dei.)
miſerere mei domine fili dauid filia mea male a demonio uexatur.

(id est ut probaret paciam et tam grauius mitteret)
Qui non reſpondit ei uerbum.

Et accedentes diſcipuli eius roga

(id est quia tenes non)
bant eum dicentes. Dimitte eam

(exaudiendo.)
quia clamat poſt nos. Ipſe autem reſpon

(id est corporali miſſione.)
dens ait non ſum miſſus niſi ad oues que perierunt domus

(id est alienigena)
iſrael. At illa

(maior et ſecuta eccleſia)
uenit et ado

(exterius.)
rauit eum di

(id est ſupra filius dei.)
cens domine adiuua me. Qui

reſpondens a it non eſt bonum ſumere panem filiorum et mittere canibus. At illa dixit etiam domine. Nam et catelli edunt

(id est uere)

Miſſi ignari uel mia moti uel importunitate eius carere cupientes

Verbum ſalutis quod prius debetur iudeis non eſt bonum dare gentibus canina rabie latrantibus

(ſemper)
Sub perſona mulieris mira fides eccleſie et patientia et humilitas predicatur. fides quia credidit poſſe ſanare filiam, patientia quia totiens deſpecta in precibus perſtat. humilitas quia ſe non canibus ſed catellis comparat

Ihs

[illegible] incarnationem unit ecclesiam filio copulauit.

Primus per prophetas prenunciauit incarnationem.

Apostolos quibus hec ipsa prophetis promiserat.

Doctrinam iusticie et mentem scripturarum ex omnibus prophetis ordinauit.

Quia prius prophete et postea apostoli ab infidelibus passi sunt, qui modo nobis sunt exemplum quid sit nobis credendum.

Alii non solum contempnunt sed persequuntur.

Tempus cum tranquillitate iudicant Romani sub tito et uespasiano.

est regni celo[rum] [illegible] rum homini regi [illegible] qui fecit nuptias [illegible] et misit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias et nolebant uenire. Iterum misit alios seruos dicens: Dicite inuitatis: ecce prandium meum paraui, tauri mei et altilia occisa sunt et omnia parata: uenite ad nuptias. Illi autem neglexerunt et abierunt alius in uillam suam, alius uero ad negotiationem suam; reliqui uero tenuerunt seruos eius et contumeliis affectos occiderunt. Rex autem cum audisset iratus est et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos et ciuitatem illorum succendit. Tunc ait seruis suis: Nu

[illegible] ad nuptias [illegible] narrat [illegible]

Her Anders [illegible]
[illegible] for [illegible]
[illegible] häredz proestery Anno
1556

Introitus regni aperitur in fide incarnationis qui ante fuerat clausus.

[illegible]

Tauri sunt patres ueteris testamenti quibus indulta est uictoria inimicos quasi cornu feriendi. altilia ab alendo i. pinguia ab interna caritate noui testamenti predicatores contemplationis penna superna petentes occisa uel ab eo quod fuerant uel per mortem carnis iam in requie positi.

In uillam uite et terrenos labores immoderate insistere. negotiari non terrenis lucris inhiare.

De mortibus apostolorum hic dicit qui supra in alia parabola dixit de morte sua.

Rex autem supra homo dicitur [illegible] et opera clementie agebat nunc in uindictione uertitur.

Vel missis exercitibus i. angelis per quos exercebit iudicium persecutores et ciuitatem perdet i. carnem in qua habitauerant cum anima in gehenna cremabit.

Nuptie parate i. omne sacramentum incarnationis peractum est in natiuitate et passione.

Ad exitus v[iarum] .i. actiones vel exitus defectus actionum quia plerumque facile convertuntur qui in terrenis actibus per prospera nimia conmittantur.

Adhuc alios fuerint quia sermone et si alicubi laborat alicubi requiescit.

Sic ecclesia inter celum et infernum est et ita indiscrete bonos et malos colligit.

Ut videret .i. ut videri faciat iudicandorum merita et discernat

Idest fidem habentem et non opera caritatis per quam dominus ad sociandos sibi electe nuptias venit

Amicus quia ad nuptias invitatus. que impudicicie arguit;

Ubi singula membra penis subiacentur que hic singulis vitiis servierunt.

Vel ligantur pena qui hic a malo noluerint ligari .i. cohiberi. manus et non erunt se ad elemosinam petes ad bonum tardi

Repulso uno in quo omne corpus malorum exprimitur generalis sententia infertur: multi autem vocati pauci vero electi. Et sic de uno dixit de multis est intelligendum.

[Tu]nc hodiani tamquam ignotis ut facilius deciperent et ut per eos illum caperent cum timentes turbam hoc per se non presumerent facere.

Convertitur phariseis supponentes omnis qui sunt iterum esse dignos regno dei.

Cum hodianis .i. militibus herodis sub cesare augusto qui tributum p[ro]p[?]

parate quidem sunt [?]
(interlinear: .i. iudei. .i. lege periti [?])
de[sunt?] sed qui invitati fuerant non
erant digni. Ite ergo ad exitus
viarum et quoscumque inveneritis vocate
(interlinear: .i. ad fidem. .i. de iudea)
ad nuptias et egressi servi eius
(interlinear: .i. electi a gentibus [?])
in vias congregaverunt omnes quos in-
venerunt malos et bonos et implete
sunt nuptie discumbentium. Intravit
(interlinear: .i. fide quiescentes)
autem rex ut videret discumbentes et vidit
(interlinear: .i. impudicicie arguit)
ibi hominem non vestitum veste nup-
tiali. Et ait illi: amice quomodo huc in-
(interlinear: .i. novi hominis vestis)
trasti non habens vestem nuptialem? At
(interlinear: .i. quia ibi non est)
ille obmutuit.
(interlinear: locus negandi)
Tunc rex dixit
ministris: li-
gatis pedibus
eius et manibus
mittite eum
in tenebras ex-
teriores ibi erit
(interlinear: oculorum et cogitationes gaudii [?])
fletus et stridor dentium. Multi enim
(interlinear: .i. fide ad nuptias. .i. ad regnum)
sunt vocati pauci vero electi. Tunc abe-
untes pharisei consilium inierunt ut
caperent ihesum in

Sic sunt exitores gentium.

Crediderunt quotquot preordinati erant

Ad iudicium veniens illuminabit conscientias hominum

Omnes quos in malo sunt unum.

Per fidem non per operationem

Ligantur pena qui ligati fuerant culpa malo nis operibus

Inferni quia hic interiores cordis habent tenebras

Oculorum in vanis vagatur

Ut aliquid quod eo ignorante extorqueret ab eo inquirere

Salla ihs

o:
da docere presumunt.
Oia ꝛ h ostendit p ptes
dilatant n. philettia. c.
Eo fine ut uenerentur gli
am ꝛ io ñ possunt credere
xpo celestia predicanti.
Dupplici re ab his atten
dere iubet ne eorum simu
latione seducamur uel
ne emulatione īflāme
mur
Qui in certe sue religionis
gnā secitur ꝛ ī publico
gl̄am q̄runt.
Ide ē ne qꝛ deo deletur ub
presumeatis nec alios ra
bi uocetis ne diuinis hono
re hoībus defferetis.
Abimo frī unius nature

eamo ōne oīa
n. opa sua faci
unt ut uideā
tur ab hoībꝫ
dilatant n. p
hilactīa sua
ꝛ magnificāt
fimbrias armāt
n. primos recu
bitus ī cenis ꝛ
primas cathe
dras ī sinago

o:
oīa legis mandata p in
tradicionibus f cas suadere
uere ꝛ non uenire ad facilē
uera grām xpi. uñ supra
te ad me oēs qui la. ꝛ o. c.
Oia uō. dix̄ tales doctores a
dos ēē n imitandos. nō osten
cēm pp quā nō possunt cre
i. quia opa sua. E ut. E u. n.
n. credē celestia pdicanti ci
am tr̄ena cupit.
Dilatant docti mandati
moisen intulit dn̄s. liga
manu tua ꝛ erūt ī mota e
los tuos. i. sint tibi ī opere ꝛ
tatione. s; phisei male i
tantes scribebant decalo
branulis ꝛ ligabant ī front
ligiosi uiderentur ppli. u
moises ut ī. iii. angulis
facerēt fimbrias ut ph
ciecio is fetica ppli. iui ñ
nt grandes fibrias ꝛ inei
nt acutas spinas ut eun
sedendo uel dū pungere
sic cōmoniti trahentur
ciatei hi faciūt hodie ꝛ elo
non sed̄m sciam in ulteri
paruulis euāgelistis ꝛ ligu
as in hī rebus qꝛ sr̄sticio ē.

gis ꝛ salutationes ī foro ꝛ uocari
ab hoībꝫ rabi. uos aūt nolite uocari
rabi. unus ē n. magr̄ ur̄. oēs aūt uos
frēs estis ꝛ patrem nolite uocare ub

Unus qui illuminat
hoīem qꝛ ñ eius hō s;
cui g̃ facere docendo ñ itel
lectum prestat.
Ds dr̄ patr̄ ꝛ magr̄ na
tura homo indulgentia
patr̄ ut honor etati de
feratur non ut auctor
uite habeatur magr̄ ex
consortio ui magistri
tanquā eius minister
p reuerentia eius a quo
mittitur honoretur.

sr̄ terrā unus
 c auctor nature.
est. n. patr̄ ur̄ q
 c qꝛ ex ipso ꝛ oīa. c ue
ī celis est nec
appetatis uocari
uocemini ma
gistri qꝛ ma
gistr̄ ur̄ unus
ē xp̄c qui ma
ior est uīm e.

Per quem sunt oīa uel p
quē alati sumus
Cui quicquid sciatis attrib
ē
Neqꝫ ī nos de primatu cō
Magros primos sede nō
s; eos arguit qui h̄ hīta uel
ta in debite appetunt.
Qui maior ē. certantibus
ceteri discipulis ut luc a
eos non inter contemtionis a

[…]iam humilitatis ostendit q[uod]
[…]e i. maiores inter vel qui
[…]tur eius debet eos pervenire
[…]quo non superbe dominando bona
[…]tibus per humilitatem insit so
[…]ontra delinquentes zelo iustitie
[…]us nonnumquam in genibus
[…]quitur. si inter pusillos plus
[…]itas quam disciplina cus
[…]ur rectores et matrem exhibeat
[…]as et patrem in disciplina. caveant
[…]e aut districtio rigida aut
[…] remissa sit.

[…]aio exemplo vel minima scrip
[…]u tollendo.

[…]ra sanctificatione nichil intern
[…]ut ut pena de subiecta ple
[…]tis.
[…]as notitiam legis et prophetarum

[…]c toto orbe evangelio de
[…] et si quis vobis adheret duple
[…]ius est quia nec remissione
[…]esti recepto et in sceleratem
[…]dit qui ipsum sint persecuti
[…]eius filium dei cuius opera
agit.

[…]gem conversatis advenam
de gentibus
[…]elyti sunt de gentibus in sina
[…] recepti quorum caritas per
[…] signatur quia iurat aliquis
[…]pm.

[…] videt vitia vera tenui
[…]gentiles factus et prevaricata
[…]maiori pena dignus est

[…]cumque conversus fuerit in tacti
[…]etur criminis reus

[…]cumque in. per t. pharisei qui
[…]fecerunt propter lucra dicebat
[…]ora et oblata quam templum
[…]are ut homines propitiores essent

erit sicut mi-
nister. qui autem se
[et laude attollat]
exaltaverit
humiliabitur
et qui se humiliaverit
[et a deo]
exaltabitur. Ve autem
vobis scribe et pharisei ypocrite qui cla-
uditis regnum celorum ante homines. vos
[et non credentes] [et credere volentes]
enim non intratis nec introeuntes sinitis
[et qui habetis notitiam legis et prophetarum]
intrare. Ve vobis scribe et pharisei ypocrite
qui comeditis domos viduarum in
oratione longa orantes. propter hoc amplius
accipietis iudicium. Ve vobis scribe et phari-
[et totum orbem]
sei ypocrite qui circuitis mare et a-
ridam ut faciatis unum proselitum et
cum fuerit factus facitis eum filium gehen-
[et scribe et pharisei]
ne duplo quam vos. Ve vobis duces
[et stulti]
ceci qui dicitis quicumque iuraverit per
templum dei nichil est. qui autem iura-
verit in auro
templi debet.
[et propter]
Stulti et ceci. quid
enim maius est
aurum vel templum quod sanctificat

Quia servum se exhibens et in
faciens ut capitis habeat inv
tus
A deo et a suis coram hominibus
Pro vite de benefactis.
Qui adventum Christi tecti
ne simulatione abscon
ditis qui aperit regnum
celorum

Vel pecunia que sacer
dotibus offertur si con
vincatur sententia quo in
ventur cogitur exsolvere

Auro lumine qui puta
tis maius sanctificatum quam
sanctificans.